

Szerkesztési iroda:

Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Feladós szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 229. szám.

Hétfő, október 6.

Monarchiánk és Szerbia.

— okt. 6.

Pasies szerb miniszterelnök Franciaországi pihenőjéről visszatérőben legutóbb megállapodott Bécsben egy napi tartózkodásra. Nagyon érdekes körülmények előzték meg jövetelét s maga az a tény, hogy a francia földről érkező és az albán háboru miatt hazasiető szerb miniszterelnök kedvéért félbe kellett szakítani az osztrák-magyar közös miniszteri tanácskozást, mely tanácskozáson éppen a monarchia ujonejtalékának újabb fölemeléséről és hadi készütség fokozott fejlesztése fölött döntöttek, elég bizarr háttérül szolgálhatott a szerb előkelőség bécsi vizitelésének.

Pasies ur egyébként, mint az sürgősen leadott nyilatkozatából is megállapítható, nagyon meg van elégedve látogatásának nemesak formai külsőségével, hanem — ami ennél sokkal fontosabb, a Berehtold gróf külügyminiszterrel folytatott pourparlek érdembeli eredményével is. A kérdés csak az, vajjon Berehtold grófnak és a kettős monarchiának is elég oka lehet-e a meglegedésre?

A mult tapasztalatait véve alapul, valóban esodálkozunk kell a francia tengeri fürdők esodálatos gyógyhatásán, mely nemesak fizikailag restaurálta a vénülő és fáradt délszláv politikust, hanem politikai gondolkodását is teljesen átalakította.

Ha emlékeztünk nem csal s az idő rövidsége folytán aligha tévedünk, a Bécsben megfordult szerb miniszterelnök azonos azzal a Pasiescsal, aki az annexió idején ránk akarta uszítani fél Európát, aki az általa inspirált sajtó campagne-nyal megakadályozta Péter királynak budapesti látogatását s aki nemesak folyton izgatott ellenünk a külföldön, hanem a Szerbiával való szomszédos viszonynak megfelelő s legalább némileg kielégítő gazdasági relációknak a létesítését is megakadályozta. Nem is szólva arról, hogy a lezajlott balkáni háboru alatt provokáló magatartásával déli hadseregünknek hadilábra állítására és sok százmilliónak a kiadására kényszerített bennünket. Mindez azonban nem lehet ok arra, hogy visszautasítsuk Pasies baráti jobbját, ha azt csakugyan őszinte szándékkal és a két határállam közti viszony bensőbbé tétele céljából nyújtja felénk.

Ahhoz pedig kétség nem férhet, hogy Szerbia ezidő szerint velünk jó barátságban kíván élni. Legfontosabb gazdasági, mondhatnánk existenciális érdekei utalják arra, hogy legalább egyelőre kerüljön mindent, ami a szomszédi viszonyt megromthatná.

Az Uj-Szerbia megszervezése még az esetben is lekötne hosszú időre a szerb nemzet minden energiáját, ha a megaláztatott Bulgária és a megcsontított Albánia nem is állna folyton lesben, keresve az alkalmat véres boszuállásra. De így sokáig, talán egy évtizeden át Szerbiának őrt kell majd állnia s míg egyfelől karddal kell védekeznie balkánbeli szomszédjainak titkos avagy nyílt támadásai ellen, másfelől a belső szervezkedést szolgáló gazdasági és a kulturális feladatok nagy

sokasága le fogja kötni erejének a java részét.

Valószínű, hogy a Párisban szerzett tapasztalatok, az illetékes francia diplomaták és a pénzügy világ vezető emberei részéről nyert felvilágosítások is meggyőzték Pasies urat arról, hogy akármily erős is a szlávofil hangulat Párisban, Franciaország kis- és nagytökeisei most már megelégtettek a balkáni államok által előidézett gazdasági és pénzügyi válságot és a kamatjai után élő bourgeoisie szeretné nyugodtan élvezni a béke áldásait.

Valószínű azonkívül, hogy Szentpétervárról, ahol feláldozták a szerbek kedvéért a bolgárok barátságát és bizalmát, az az intelem érkezett Belgrádba, hogy Ausztria-Magyarországgal meg kell újítani a jó szomszédi viszonyt, annál is inkább, mivel ezidő szerint Oroszország figyelmét ismét az ázsiai események tartják lekötve, de meg idót is kell nyerni, hogy Bulgáriában teljesen elhalványodott orosz befolyás újból megerősödhessen.

Mindezek az okok, legfőképpen pedig annak fölismerése, hogy Ausztria-Magyarország jóakarata nélkül Szerbia teljesen képtelen a reá várakozó nagy feladatok megoldására, nemesak valószínűvé teszik, hanem kétségtelen bizonyosságát szolgáltatják annak, hogy Pasiesnak hű vágya s valóban komoly törekvése jó viszonyba lépni Ausztria-Magyarországgal. S ez okból csakugyan elhíhetjük neki abbéli autoratív kijelentését, hogy ami Albánia határait illeti, Szerbia Ausztria-Magyarország óhajait és a londoni konvenció megállapodásait respektálni fogja.

Azonban külügyi politikánk intézői a jelen követelményei mellett a jövő nagy érdekeit sem fogják tekinteten kívül hagyni s a gazdasági relációk megfelelő rendezésével kapcsolatban gondoskodni fognak olyan tárgyi biztosítékokról is, melyek garanciát nyújtanak arra, hogy a barátság leple alatt Szerbia ellenünk nem fog újabb konspirációt előkészíteni. Sem határainkon, sem a külföldön.

HIREK.

Október 6-ika.

Nagybeeskerek, okt. 6.

Nyári verőfény ragyogott ma a fekete gyásznapra, az aradi vértanuk emléknapjára. A természet az idén külsőleg is megaranyozta a lelkek kegyeletének fényét, amely október hatodikán minden esztendőben szerteömlik az országban, hogy jelképezze az életet, a föltámadást, amely a szabadságért halt hősök hamvaiból támad.

Nagybeeskerek város közönsége is a szokásos kegyelettel ünnepelte az aradi vértanuk emlékét s a polgárság nagy számmal vett részt azon az egyszerű, de fölemelő gyászünnepen, amelyet a Torontál-vármegyei Közművelődési Egyesület rendezett a délvidéki színtársulat hazafias, lelkes tagjainak közreműködésével a Ferenc József-téren a torontáli vértanu, Kiss Ernő tábornok szobránál.

Az ünnepélyről tudósítónk a következőket jelenti:

A templomban.

Az ünnepélyt d. e. 10 órakor a római katolikus plébánia-templomban ünnepi gyászistentisztelet vezette be, amelyet Magyar Pál pápai kamarás apátplébános végzett díszes segédlettel. Az istentiszteleten megjelentek a hatóságok fejei dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyzővel élükön, valamint az intézetek növénydekei és nagyszámu közönség.

Ugyancsak délelőtti ünnepi gyászistentisztelet volt az izraelita templomban is, ahol dr. Klein Mór főrabbi méltatta szép ünnepi beszédben október hatodikát.

A vértanu szobránál.

A Ferenc József-téren Kiss Ernő vértanu tábornok szobránál a kultúregyesület rendezte gyászünnepe d. e. fél 12 órakor kezdődött.

Az ünnepet a színtársulat éneke vezette be Tombor Aladár karnagy vezetésével a Szózat pompás előadásával, majd

Bailláné Marthon Erzs, a társulat kiváló drámai művésznője lépett a szobor elé s művészi lendülettel, nagy hatással szavalta el Inczedy László szép alkalmi költeményét, melynek végső sorai így hangzottak:

Próféták, kik jelent se látnak,
Szóhetnek rája tarka fátylat.

Száz rétre bár s száz színre fonják
Festett rongy az, himes hazugság.

A seb, mely hatvan éve véres,
A gyász, mit millió szív érez.

Az eszme, mely él szívben, agyban,
Nem halhat meg, mi halhatatlan.

Utána a szobor megkoszoruzása következett.

Hatalmas babékoszorút helyezett el a szoborra a kultúregyesület ezzel a felirással:

— A Torontál-vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület, 1913 okt. 6. — A magyarság vértanujának.

Azonkívül megkoszorúzták a szobrot a Nagybeeskereki Kaszinótársulat, a délvidéki színtársulat, a nagybeeskereki főgimnázium ifjsága, a felső kereskedelmi iskola ifjsága, a Messinger-féle leánynevelő-intézet.

A koszoruk elhelyezése után a színtársulat személyzete elénekelt a Himnusz s ezzel a rövid, de lelkes szép ünnepély véget ért.

A felső kereskedelmi és polgári iskola ünnepélye.

Külön ünnepélyvel áldozott délelőtti a vértanuk emlékének a szobor előtt a nagybeeskereki felső kereskedelmi és polgári iskola ifjsága.

Az ifjúsági ének- és zenekar előadta a Himnusz, majd Kaiser L. felső osztályu tanuló alkalmi ódát szavalt hatással, végül az énekkar gyászdalt énekelt, utána pedig az ének- és zenekar előadta a Szózatot.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Október 6.

Barométer emelkedő 753.0. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 24.2 C°. Hőmérséklet: maximum 5-én 25.2 C°, min. ma reggel 12.0 C°. Csapadék 5 mm. Felhőzet C4. Szélirány és erősség W4. Jöslat a következő 24 órára: Változékony, hűvös, sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnak este 8 óra 38 perctig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38

pereig; felhőzet Ci = fűrtösfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = baráncfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélerősség: 0 = szelesend, 8 = nagy vihar.

— **Személyi hír.** Dr. Vinczehidly Ernő megyei főjegyző a Poroszországban tartott közigazgatási tanulmányutról ma visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **Doktorraavatus.** A kolozsvári magyar királyi tudományegyetemen e hó 4-én avatták a jog- és államtudományok doktorává Deák Vidor nagybecskereki rendornadnagyot.

— **Eljegyzés.** Hegyi István magánhivatalnok Temesvár eljegyezte Ocsody Magda kisasszonyt Nagybecskerekkel.

— **A pénzügyigazgató üdvözlése.** Ben-soséges, meleg családi ünneplésben részesítettek ma a nagybecskereki pénzügyigazgatóság tisztviselői Tóth István miniszteri tanácsos pénzügyigazgatót. Ma volt ugyanis a pénzügyigazgatónak 64-ik születésnapja s ebből az alkalomból a tisztviselők tökéletesen a pénzügyigazgató-helyettes tolmácsait meleg szavakban a tisztviselők szerencsekívánatait.

— **A múzeumok és könyvtárak Szövetségének közgyűlése.** A Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége tegnap tartotta ezidei közgyűlést Sopronban Wlassics Gyula elnöklése mellett. A közgyűlésen a Szövetséghez tartozó mintegy harminc egyesület és intézet képviseltette magát. Torontalvarmegyei és a Torontalvarmegyei Magyar Közművelődési Egyesületet Alexis Bogolyub varmegyei főleveltáros képviselte a közgyűlésen.

— **Kínai misszionáriusnő Nagybecskereken.** Kunz Irén kínai misszionáriusnő és dr. Mistle Sandorne, tablabíró neje, Nagybecskerekre érkeztek és itt a hó 8-án este nyolc órakor a polgári iskola dísztermében előadást tartanak a kínai misszióról. Az előadásra tisztelettel meghív mindenkit a keresztény nevelési egyesület. Beleépő-díj 20 filler, utólag 50 filler. Adományokat missziói célra köszönettel fogadják.

— **Tűzoltógyakorlat a Ferenc József-teren.** Érdekes es valóságos látványosság-szamba ment tűzoltógyakorlat volt tegnap délután a Ferenc József-teren. A nagybecskereki önkéntes tűzoltótestület tartotta ugyanis tegnap délután két órakor ezévi zárogyakorlatát, amely alkalomból egy képzett tűz eloltása volt a tűzoltók feladata. A tűzoltókat délután 2 óra 5 perckor riasztotta föl a Ferenc József-terrel Naszke Károly parancsnok s két perc múlva már jelentkezett Szabó Bertalan alparancsnok a téren levő Szávics Sándor szövetségi alelnöknél, hogy nyolc tűzoltószertrel és 44 tűzoltóval kivonult. Erre Szávics Sándor zárt borítékban átadta az alparancsnoknak a Torontalvarmegyei Tűzoltószövetség által kidolgozott feladatot, amely szerint a varosház Ferenc József-ter felé eső alacsonyabb részének tetőzete teljes lángban áll, úgy, hogy az épület egynarmadrészére kiterjed s veszélyezteti a Magyar Király-szalodát. Az épületnek a Hunyadi-utca és Gimnázium-utca felőli része még ép, az emeletes irodáknak a Ferenc József-ter felőli részét beszakadás fenyegeti. Ezt és az udvarban felhalmozott nagymennyiségű fát kellett az oltáson kívül megvédelmezni. Szabó alparancsnok rövid gondolkodás után a tűzoltókkal, gőzfecskendővel, a két kocsis fecskendővel, mozdonyfecskendővel, gépezetes tolólétrákkal megtámadta a képzett tüzet s az épületet elárasztotta vízzel. A gyakorlat teljes sikerrel végződött, amelynek befejezte után Szávics Sándor tüzfelügyelő legteljesebb elismerését fejezte ki Szabó alparancsnoknak s egyben köszönetet mondott tűzoltói tevékenységéért, amelylyel évek óta önzetlenül, minden díjazás nélkül szolgálja a várost. Ugyancsak

köszönetet mondott Naszke Károly parancsnoknak, valamint a lelkes, buzgó tűzoltóknak, akik szintén annyi fáradozást önzetlenül a közvagyon érdekében.

— **Köszorumegegyezés.** Kohn Márkus elhunytá alkalmából dr. Kovács Izsó (Budapest), Kovács Gedeon (Temesvár) és Reiner köszorumegegyezés címén 20—20 K. összesen 60 koronát adományozni méltóztattak, mely nemet adományért hálás köszönetet mond Mayer Henrik, a Szentegylet elnöke.

— **Részleges Hajózási szünet az alsó Bégán.** A Bégahajózási m. kir. kirendeltség felhívja a hajósok és érdekelt kereskedők figyelmét arra, hogy miután a Béga torkolati csegéző műveinek vasszerkezetét e hó 10-étől november hó elejéig terjedő időben mázolni fogják, e duzzasztó művet ezidő alatt nem helyezik üzembe, bár a Tisza apadását követveztében a Béga alsó szakaszán duzzasztás nélkül nem lesz többé meg a szükséges két méteres hajózási vízmélység. November elejéig tehát a Béga ezen alsó, Écska alatti szakaszán csakis a folyó természetes állapotának megfelelő vízmélység fog rendelkezésre állani. Sőt átmenetileg két, legföljebb három napra a hajózási torkolati csegéző műveknél teljesen beszüntetik. Erről azonban előzetes értesítést fognak kiadni. Az écskai és bégafői duzzasztó művek azonban az egész idő alatt üzemben maradnak és az Écska—Tárnok községek közötti folyószakaszon lehetőleg a mai vízállásokat fogják főtartani.

— **A téli menetrend.** A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. é. október hó 1-én a téli menetrend lépett életbe, mely a jelenleg érvényben levő nyári menetrenddel szemben a Délvidékre vonatkozólag a következő változásokat tartalmazza:

A budapest-nyugati pályaudvar—orszói vonalon a Budapestről Czeglédre d. e. 11 óra 55 perckor induló és a Budapestre Czeglédre este 9 óra 20 perckor érkező vasár- és ünnepnap, valamint a Szedgedről Kiskunfélegyházára este 8 óra 10 perckor induló és a Szedgedre Kiskunfélegyházáról reggel 5 óra 37 perckor érkező naponta vonatok megszűnnek, Karansebestől Lugosig a Karansebestől este 10 óra 30 perckor induló tehervonatnál a személyszállítás megszűnik.

A temesvár-józsefváros—buziásfürdői vonalon a Temesvárról Józsefvárosra Buziásfürdőre este 9 óra 12 perckor érkező vonat helyett a Temesvár—Józsefvárosra este 7 óra 10 perckor érkező vonat fog közlekedni.

A zombolya—nagybecskereki vonalon a Torontalszécsányra reggel 7 óra 55 perckor érkező vonat Nagybecskerek helyett csak Nagybecskerek-Bégapartról fog közlekedni.

— **Eprekért létesítése.** Számos község képviselőtestülete a község selyemtenyészésének emelése céljából és különösen azért, hogy a szegényebb lakosok közül minél többen foglalkozhassanak selyemtermeléssel, legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy a legelőből kihasít 4 hold területet és ezt még ez év őszén beülteti eperfákkal. A számos képviselőtestületnek ezt a kiválóan hasznos határozatát kívánatos volna, ha más községek is példaadásul vennék.

— **A kolera.** A vármegyében ma már csak az egyetlen Csenta községe kolerafertőzött s ez a község nehezen kerül ki a bajból. Minduntalan előfordul egy-egy eset s így tegnap is történt egy kolera-betegedés. Tegnap ugyanis Milovanov István földműves betegedett meg Csentán kolerában s a betegség olyan erővel lépett fel nála, hogy rövidesen meg is halt. A szükséges óvintézkedéseket a községben megtették.

— **Öngyilkos végrehajtó.** „Öngyilkos végrehajtó” címen megjelent közleményünk helyreigazításul Szanádról azt közlik velünk, hogy Simon János öngyilkosságához fűzött oki találgatás nem fedi a valóságot. Simon 6 évig volt Szanádon

közs. végrehajtó, mely idő alatt és alkalmazásában megelégedésre működött, 2 hétnél előtte meg egy jobb javadalmazású állásra kapott megbízást, kinek ezen helyzetében semmi tárgyi oka nem volt az elkeseredésre. Simon János azonban, kinek családi élete nem volt surlódástól ment, 63 éves, nehéz megpróbáltatáson átment multja miatt magával meghasonlott s valószínűleg ez a meghasonlás készítette végzetes tette elkövetésére.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Színház, művészet.

(*) **A kis dobos.** Végre a sok tartalmatlan, muzsikátlan operett után szombaton este egy igazi operettben volt részünk. A német színpadokat már hónapok óta diadallal járja Ottenheimer operettje, a „Heimlicher Liebe” s ez most „A kis dobos” címen hozzánk is elkerült. A fővárosban a Népopera még csak ezután fogja bemutatni a darabot s így kettős az érdeme Ballának, hogy ő már most megszerezte s bemutatta nekünk ezt a dallamos operettet. A kedves, romantikus szövegű darab tele van színes, meleg melódiával s az egyes zeneszámok előreláthatólag hamarosan el fognak terjedni. A darabot eleven, gördülő előadásban adta a társulat s az egyes szereplők is mind a legjobbat nyújtották. Nagy tetszést keltettek különösen Szécsi Emma és Szántó János énekszámai, Komáromi Gizit a Kis dobos, kedves játékaival s a bájos levélárnia finom kifejező előadásával. Kiváló volt Táborv Imre a profosz szerepében, amelyben igazi kabinetalakítást nyújtott. Jók voltak azonban a többiek is, nevezetesen Árkossy Vilmos, Tomborné, Mészáros István. A zenekar pompásan érvényesítette a darab nagystilű finálét. A közönség egészen megtöltötte a színházat s meleg elismeréssel adózott az előadónak.

(*) **A vasárnapi előadások.** Vasárnap délután az „Autótündért”, este pedig a „Sztrájkol a gölya” című énekes vígjátékot adta másodszer a társulat jó előadásban. Mindkét előadásban nagy közönség jelent meg.

A tudomány mai álláspontja szerint bebizonyíthatóan az Odol a legjobb szer a száj — és a fogak ápolására.

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

TÁVIRATOK.

A balkáni helyzet.

Az albán-szerb harcok. — Montenegró mozgósít. — A török-görög konfliktus. A bolgár király Szentpétervárott. — Az albán fejedelmválasztás.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A balkáni helyzetben jelentősebb változás nincsen. Az albánok még mindig harcolnak, bár a szerbek, — belgrádi jelentések szerint — mindjobban szétverik őket. Az albán fölkelést leverni azonban még eddig nem sikerült, sőt a helyzet olyan, hogy Montenegró kénytelen mozgósítani. A balkánhelyzetben döntő fordulat valószínűleg csak az albán fejedelmválasztás után várható, amely hír szerint már a legközelebb megtörténik s monarchiánk és Olaszország jelöltjét, Wied herceget választják meg.

Mai jelentéseink a következők:

Az albán-szerb harcok.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: Prizrenből és környékéről érkező jelentések szerint a szerb hadsereg véres harcok után szétverte az albánokat. A szerb hadsereg erélyesen üldözi a fölkelőket. A prizreni harcokról holnapra részletes jelentés várható.

Más jelentések szerint az albánok a Lima völgyében elkéseredett ellentállást tanúsítanak s még mindig erős albán csapatok vonulnak föl.

Montenegró mozgósít.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Cetinjből sürgönyzik, Miklós király tegnap proklamációt boesátott ki, amelyben hivatkozva a keleti határon végbemenő eseményekre, utasítja a hadügyminisztert, hogy a hadsereget a szükséghez képest mozgósítsa.

A török-görög konfliktus.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Athénből sürgönyzik, Abro bég török megbízott tegnap odaérkezett, hogy átadja a görög kormánynak a török kormány viszonzólevelét.

A bolgár király Szentpétervárott.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, odaérkezett szófiai jelentések szerint Ferdinánd bolgár király novemberben Szentpétervárra utazik s látogatást tesz a cárnál.

Az albán fejedelmválasztás.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A mai hétfői bécsi lapok jól értesült forrásból jelentik, hogy a legközelebbi hetekben megejtik Albániában a fejedelmválasztást, amelyen egyhangulag Wied herceget fogják fejedelmé választani.

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház első ülése a nagy nyári szünet után szerdán, október hó 8-ikán lesz s a Ház elnöki irodája az ülésre már szét is küldte a meghívókat. Az első ülés minden valószínűség szerint teljesen csöndes lesz, mert az ellenzék az október 8-iki ülésen még nem jelenik meg. A képviselőház elnöke, Beöthy Pál holnap érkezik Budapestre.

TISZA ÉS BALOGH POZSONYBAN.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pozsonyból sürgönyzik: Nagy ovációval fogadták Tisza István gróf miniszterelnököt és Balogh Jenő igazságügyminisztert Pozsonyban. Tisza István gróf vasárnap délután elnökölt a dunántúli református egyházkerület közgyűlésén. Balogh Jenő igazságügyminiszter pedig letette az egyházkerületi tanácsbírói esküt. Ezt megelőzőleg úgy Tisza mint Balogh résztvettek a pozsonyi új református templom felszentelésén. A miniszterelnök és az igazságügyminiszter még vasárnap este Budapestre utazott.

JUSTH GYULA BESZÁMOLÓJA.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Justh Gyula tegnap tartotta Makón beszámolóját, melyen az ellenzéki vezérek közül Apponyi és Zichy Aladár gróf jelent meg. Andrássy Gyula gróf nem ment el Makóra, hasonlóképpen Kossuth Ferenc sem, aki levélben kimentette magát. Justh Gyula beszámolójában persze támadta a kormányt s azonkívül rendkívül élesen elítélte azokat a függetlenségiakat, akik Andrássyhoz csatlakoztak. A beszámoló-gyűlésen beszélt még Apponyi Albert gróf, Zichy Aladár gróf, Jászi Oszkár és Bokányi Dezső.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Makón elhangzott beszédeknek semmiféle politikai jelentősége nincs ugyan, a gyűlésnek nagy politikai fontosságot ad azonban, hogy azon az ellenzék belső egyenlensége élesen megnyilvánult. Justh ugyanis jónak látta erősen támadni azon függetlenségiakat, akik Andrássyhoz csatlakoztak s Andrássy nyilván neszét vette, hogy ilyenféle támadás készül, ezért egyáltalában nem is utazott Makóra. Ilyenképpen elmaradt a hetek óta nagy garral hirdetett tornyai vezéri tanácskozás is és az ellenzék közvetlen a parlament összeülése előtt csak azt mutatta meg ismét, hogy ma is a széthúzásnak azon szelleme él közöttük, mely őket annakidején képtelenné tette, hogy mint kormányzó alakulat, az ország javára dolgozhassék.

A MAGYAR GÖRÖG KATHOLIKUS PÜSPÖK FÖLSZENTELÉSE.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hajdudorogon tegnap folyt le nagy ünnepség közepette az új magyar görög katolikus püspök, Miklóssy István, felszentelése. A felszentelést Drohobeczky Gyula kőrösi püspök végezte nagy pompával.

ZILAHY SIMON MEGHALT.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zilahi Simon, a Budapesti Hírlap ujságvállalatának igazgatója s a lapkiadók országos egyesületének elnöke tegnap Budapesten 64 éves korában meghalt. Az elhunyt széleskörű, tevékeny és hasznos munkásságot fejtett ki a nyomdai ipar és a lapkiadó vállalkozás terén s minden körben közbecsülésnek örvendett.

FÖLDRENGÉS OLASZORSZÁGBAN.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Római táviratok szerint szombaton Olaszország több részén meglehetősen erős földrengést észleltek. A legerősebb volt a földrengés Nápoly környékén, ahol nagy riadalmat okozott a lakosság között, de nagyobb kárt szerencsére nem csinált.

AZ ÉRTÉKTŐZSDÉRŐL.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hírel 825.50, Osztrák Hírel 626.25, Koronajáradék 81.15, Osztrák-Magyar Államvasút 697.25, Jelzáloghitelbank 425, Leszámitoló Bank 511, Hazai Bank 282, Magyar Bank 556, Kereskedelmi Bank 3710, Rimamurányi 683, Salgótarjáni 758, Általános Készénbánya 1045, Közúti Vasút 643, Villamos Vasút 362, Adria 575.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	10 72
Buza (1914. áprilisra)	11 46
Rozs (októberre)	8 17
Zab (októberre)	7 59
Tengeri (1914. májusra)	6 54

Nagybeeskereki járás főszolgabirájától.
6390—913. szám. 768—3.1

Pályázati hirdetmény.

Kistárnok községben üresedésben levő II. segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen évi 1000 korona fizetéssel javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy ebbeli szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi október hó 30-ig beadják. A kiválasztás pedig külön kitézendő határnapon meg fog tartatni.

Nagybeeskerek, 1913. évi október hó 2-án.

Lowieser Imre, főszolgabíró.

Szép palysander, ebédlő,
világos hálószoba és
konyhabutor, divány,
szőnyeg, függöny
eladó.

-- Érdeklődők forduljanak --

Pletkovicsnéhoz
Tomasováczi-utca 14.

775—11

Vonatok érkezése és indulása Nagybeeskerekre, illetve Nagybeeskerekéről.

Érvényes 1913. évi október hó 1. napjától.

INDUL.	óra perc
Nagybeeskereki pályaudvarról.	
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	6:21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	7:10
Karlova délelőtt	10:00
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	11:27
Karlova—Szegedre délután	1:13
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután	4:00
Pancsovára délután	5:40
Karlova—Szeged—Budapestre este	7:18
Pancsovára délelőtt	8:10
Nagybeeskerek-bégap. pályaudvarról.	
Módos—Temesvárra reggel	3:33
Zsombolya—Temesvárra délelőtt	10:59
Szécsány—Módos—Zsombolya—Temesvárra reggel	6:35
Antalfivára reggel	4:30
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2:26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11:56
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5:25
ÉRKEZIK.	
Nagybeeskereki pályaudvarra.	
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este	9:21
Budapest—Szeged—Karlováról este	7:17
Budapest—Szeged—Karlováról délután	4:50
Budapest—Szeged—Karlováról délután	3:11
Szeged—Karlováról délelőtt	9:24
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt	6:49
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt	9:28
Temesvár—Zsombolyáról este	6:40
Pancsováról délelőtt	8:33
Pancsováról este	7:09
Nagybeeskerek-bégap. pályaudvarra.	
Módosról reggel	6:56
Szécsányról este	8:16
Pancsováról délután	5:04
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9:34
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4:10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt	8:23

Ha még nem vett a fiának egy
kötött öltönyt
akkor próbálja meg. Tartós, higiénikus, elegáns!
Fiu- és leány Sweater, női figaró stb. óriási választékban

WEHNER GYORGY divatáru-cégnél NAGYBECSKEREK.
124-47.5

Remkívül olcsó árak.
Ujdonnan! Kötött női selyemkabátok.

Hirdetmény.

Néhai zombori Rónay Ernő kiszombori uradalmának gazdasági felszerelése, egymint:

lovak, tehének, jármos ökrök, bivalyok, növendék-marhák, csikók, sertések, juhok, gazdasági gépek, igás-szekerek és szerszámok, stb. stb.

f. é. október 8-án d. e. 9 órakor nyilvános magán-árverésen Kiszombor községben, a vasúti állomástól gyalog öt percnyi távolságra fekvő ugynevezett

körtvélyesi majorban eladatnak.

767-2.2

Torontáludvar község előljáróságától.
1254-913. szám. 774-2.1

Hirdetmény.

Alólirott községelőljáróság közhírré teszi, hogy szeptember hó 6-án Torontáludvar község határában 1 darab 3 éves fehér tehen b p ismeretlen bélyeg, 140-150 korona értékben bitangóságban találtatott, jogos tulajdonosa 1913. évi október hó 15-éig a tulajdonjog beigazolása esetén Torontáludvar községhezánál az okozott kár és költség lefizetése után átveheti, ellen esetben fenti határidő letelte után nyilvános árverésen el fog adatni.

Torontáludvar, 1913 szeptember 28-án
Forster Imre, jegyő. Suvak Paja, bírő.

Törökbecsei járás főszolgabirájától.
8344-913 szám 779-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Kumán községben megüresedett II. segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1913. évi november hó 1. napjáig nyujtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az állással egybekötött javadalmazás a következő: 1000 korona évi fizetés és 40 korona utiátalány.

A választás napját később fogom kitűzni.
Törökbecse, 1913. évi szeptember hó 28.

Báró dr. Csávósy Ignác,
főszolgabirő.

Mezei egerek (pocokok) irtása vasúti pályatestekből, földesekből stb. legbiztosabban végezhető **SIPÓCZ ISTVÁN** gyógyszerész Pécs — labdacsalak egermérgevel, melyet évtizedek óta hazai, külföldi és állami gazdaságokban kiváló sikerrel alkalmaznak. Egy holdra 1-2 kg. elég. 100 kg. ára 90 kor., 5 kg-os postaláda 6 kor. — Számos hiteles elismerő irat. — Állami rendelés. — Megrendeléshez hatósági engedély melléklendő
731-12.10

Kisasszony,

ki a könyvelés, sztenografálás, gépirás és levelezésben jártas,

azonnali belépésre ajánkozik.

Cím a kiadóhivatalban.
780-3.1

Csebbe község előljáróságától.
Hirdetmény.

Csebbe község előljáróságánál 2 havi időre havi 100 korona fizetéssel

kisegítő munkás kerestetik.

Ajánlatok alólirott községhez intézendők. Az állás azonnal elfoglalható.

Csebbe, 1913. évi szeptember hó 27-én.
765-3.2 Csebbe község előljárósága.

A nagybecskereki járás főszolgabirájától.
6774-913. szám. 769-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye nagybecskereki járásához tartozó Óecska községben megüresedett körjegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám f. é. október hó 21-éig adják be.

A körjegyzői állással kapcsolatos fizetés és egyéb járandóság a következő:

1. Óecska és Lukácsfalva községektől készpénzfizetés évi 2400 korona.
2. Öt évenként négy ízben megismétlődő 200 korona korpótlék.
3. Öt szoba és megfelelő mellékhelyiségből álló szabad lakás és a lakáshoz tartozó 435 m²-ös kert.
4. Fűtés és világítás természetbeni élvezete, mely átalány készpénzbeli értéke nyugdíj szempontjából 330 koronában állapították meg.
5. Mellékmunkálatok után szabályrendelileg megállapított díjak élvezete.

A választás kitűzése iránt később fogok intézkedni.

Nagybecskerek, 1913. évi október hó 1-én.

Lowieser Imre
főszolgabirő.

Eladó ház.

A Gimnázium-utca
498/16. számú ház

573-x 30

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Tolveth Oszkár
a „Népbank“ főkönyvelője.

Törökbecsei járás főszolgabirájától.
10329-913. szám. 778-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Aracs községben megüresedett s évi 1000 korona fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt s kelően felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi november hó 1-ig nyujtsák be.

Törökbecse, 1913 évi szeptember hó 28.

Báró dr. Csávósy Ignác,
főszolgabirő.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRÉRT
KÖZL A „TORONTAL“ POLITIKAI
NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Antalfalva község előljáróságától.
2117-913. szám. 766-3.2

Hirdetmény.

Alólirott község előljárósága közhírré teszi, hogy az antalfalvai községi segédjegyzői állás betegség miatt megüresedvén, mely állás 1800 korona törzsfizetés és 240 korona lakberrel van egybekötve.

Felhívja az ezen állást helyettesítés útján elnyerni óhajtókat, hogy kérvényeiket alólirott előljárósághoz sürgősen adják be, mert az állás azonnal elfoglalandó. Az állás egyelőre 3 hónapra lesz helyettesítés útján betöltve.

Antalfalván, 1913. évi október hó 1-én.

Antalfalva község előljárósága.

2 külön bejáratu
butorozott szoba
kiadó

Zápolya-utca 3. szám alatt.
714-x 6

IV. polgárit végzett
fiatalember
ki az irodai teendőkből
járta, azonnali belépésre
állást keres.

Cím a kiadóban.

782-3.1

Géptechnikus

bizományi állást
bármikor elfoglalhat.

Cím a kiadóban.

781-3.1